

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Vrijwilligerswerk beter geregeld?

Onderzoek naar gemeentelijke
dienstverlening bij lastenverlichting voor
lokale vrijwilligersorganisaties

NOV

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling

Vereniging van
Nederlandse Gemeenter

COLOFON

Auteur(s): Ronald Hetem en Vanessa Zondag

Projectnummer: P2136

Datum: 13 juli 2010

© Vereniging NOV

Bestellen: www.NOV.nl

Dit rapport is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Dit rapport is uitgevoerd door de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV).

NOV

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk

Bij het verzamelen van de resultaten en het samenstellen van dit rapport is samengewerkt met MOVISIE kennisinstituut maatschappelijke ontwikkeling.

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling

Samenvatting

Uit het onderzoek is gebleken dat de vrijwilligersorganisaties de afgelopen vier jaar niet of nauwelijks een administratieve lastenverlichting ten aanzien van lokale wet- en regelgeving hebben ervaren. De extra aandacht voor de administratieve knelpunten voor vrijwilligers in het kabinetsbeleid 'meer ruimte voor vrijwilligers' van het kabinet Balkenende IV heeft nog niet het gewenste effect gesorteerd. Met dit kabinetsbeleid zijn er door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) diverse verbeteringen voor vrijwilligers gestimuleerd, zoals het afschaffen van een aantal vergunningen, het digitaliseren van vergunningaanvragen, het vereenvoudigen van subsidieaanvragen en het lastenarm verantwoord van de subsidies over langere perioden en het aanbieden van een collectieve vrijwilligersverzekering. Het feit dat niet alle gemeenten even actief met deze verbeteringen aan de slag zijn gegaan, wordt in de uitkomsten van dit onderzoek duidelijk. Het blijft dus belangrijk om dit punt ook in de toekomst te agenderen.

Op zich tonen de vrijwilligersorganisaties zich redelijk tevreden over het contact met de gemeenten. Maar de organisaties zien ook wel een aantal verbeterpunten ten aanzien van het beleid en werkwijze van de gemeente en ongeveer de helft van de organisaties geeft aan behoefte te hebben aan extra ondersteuning. De genoemde verbeterpunten liggen vooral op het terrein van meer, actiever en duidelijker informeren van vrijwilligersorganisaties, zowel schriftelijk als digitaal, over de aanvraagprocedures van vergunningen en subsidies, een vast contactpersoon of vrijwilligersloket voor advies en ondersteuning op maat, het vereenvoudigen van de verantwoording van subsidies en een betere afstemming van de gemeentelijke diensten onderling. Met betrekking tot het verbeteren van aanvragen en verantwoording van subsidies mag veel verwacht worden van de invoering van de nieuwe Algemene Subsidie Verordening (ASV). Daarin wordt namelijk juist die subsidie die het meest wordt aangevraagd door vrijwilligersorganisaties, subsidie beneden de € 5000,-, sterk vereenvoudigd. Op dit moment ligt het aantal gemeenten dat met de nieuwe model ASV aan de slag is, rond de 100. Maar wanneer meer gemeenten actief worden gestimuleerd de nieuwe ASV in te voeren, zal die er zeker voor zorgen dat de vrijwilligersorganisaties een administratieve lastenverlichting ervaren.

Ten aanzien van de vergunningen valt op dat vooral de gebruiksvergunning en de evenementen-vergunning voor knelpunten zorgen. Het meest genoemde knelpunt daarbij is de benodigde tijdsinvestering. Ten aanzien van de evenementenvergunning is er de afgelopen jaren al veel ondernomen. Zo hebben veel gemeenten de vergunningplicht voor kleine evenementen omgezet in een meldplicht. Deze maatregel lijkt zijn vruchten af te werpen. Uit de resultaten van het onderzoek blijkt namelijk ook dat de vrijwilligersorganisaties aanzienlijk minder knelpunten ervaren als zij kunnen volstaan met een melding in plaats van de benodigde evenementenvergunning voor de wat grotere evenementen. Een ander knelpunt dat ten aanzien van vergunningen speelt, is het knelpunt 'ingewikkelde aanvraag'. Hierbij is het probleem vooral dat de afhandeling erg lang duurt, dat vrijwilligersorganisaties niet zeker zijn dat alle vergunningen zijn aangevraagd en dat de procedure onduidelijk is. Uit de aanvullende opmerkingen blijkt tevens dat ook de benodigde handtekeningen en bijlagen en het steeds opnieuw aan moeten leveren van dezelfde gegevens als last wordt ervaren.

De vrijwilligersverzekering is nog niet bij alle vrijwilligersorganisaties even goed bekend. Slechts 75% van de respondenten geeft aan dat hun gemeente een vrijwilligersverzekering heeft terwijl vrijwel alle gemeenten een verzekering hebben. De meerderheid van de vrijwilligersorganisaties vindt de informatie over de vrijwilligersverzekering voldoende tot goed. Met de dekking van de verzekering en de afhandeling van vragen en schade zijn organisaties minder bekend wat ook logisch is aangezien de invoering van de vrijwilligersverzekering nog redelijk vers is.

Waarom NOV en MOVISIE?

De Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) is de brancheorganisatie binnen het vrijwilligerswerk in Nederland. Bij Vereniging NOV zijn 350 organisaties aangesloten, organisaties die met of voor vrijwilligers werken. Inhoudelijk bestrijken de lidorganisaties het gehele maatschappelijke spectrum: sport, zorg, groen, veiligheid, jeugd, kunst, cultuur, kerken, politiek en standsorganisaties.

Naast de landelijke koepelorganisaties beheert NOV ook het branchenetwerk van lokale en regionale vrijwilligerscentrales. NOV is het branchenetwerk van vrijwilligersorganisaties in Nederland, kent het veld door en door, behartigt de belangen van vrijwilligers en vertegenwoordigt de sector in binnen- en buitenland.

Samenwerking NOV en MOVISIE

NOV en MOVISIE zijn twee aparte organisaties, maar zijn wel sterk met elkaar verbonden. Beide organisaties hebben immers als missie dat ze het vrijwilligerswerk willen stimuleren en versterken. MOVISIE biedt Vereniging NOV ondersteuning op facilitair, communicatief en inhoudelijk terrein. Over de omvang en inhoud van de ondersteuning worden jaarlijks afspraken met MOVISIE gemaakt die worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Regelmatig wordt door NOV en MOVISIE gezamenlijk opgetrokken ten behoeve van alle vormen van vrijwillige inzet. Dit gebeurt altijd vanuit de eigen verantwoordelijkheid en met soms uiteenlopende belangen. In dit project is MOVISIE de uitvoerende partij, onder verantwoordelijkheid van Vereniging NOV.

Meer informatie: www.nov.nl en www.movisie.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	5
Waarom NOV en MOVISIE?.....	6
1. Inleiding.....	8
1.1. Vraagstuk.....	8
1.2. Doelstelling en resultaat.....	8
1.3. Leeswijzer.....	8
2. Uitvoering.....	9
2.1. Enquête.....	9
2.2. Verspreiding.....	9
2.3. Dataverzameling.....	9
3. Resultaten.....	10
3.1. Respons.....	10
3.2. Kenmerken deelnemers.....	10
3.3. Vergunningen en ontheffingen.....	11
3.3.1. Accommodatie.....	12
3.3.2. Activiteiten.....	13
3.3.3. Promotie- en campagneactiviteiten.....	13
3.3.4. Knelpunten en verbeter suggesties.....	14
3.4. Subsidies.....	14
3.4.1. Knelpunten bij subsidieaanvragen.....	15
3.5. Ondersteuning.....	16
3.5.1. Contact met gemeente.....	16
3.5.2. Ondersteuningsbehoeften.....	17
3.6. De vrijwilligersverzekering.....	17
4. Conclusies/aanbevelingen.....	19
4.1. Algemeen.....	19
4.2. Vergunningen.....	20
4.3. Subsidies.....	21
4.4. Vrijwilligersverzekering.....	22

Bijlagen

Vragenlijst inclusief resultaten.....	23
---------------------------------------	----

1. Inleiding

Vrijwilligers en hun organisaties leveren een grote bijdrage aan de leefbaarheid van de samenleving. Daarom is het belangrijk om het vrijwilligerswerk te ondersteunen, te stimuleren en verder te versterken. Helaas maken overheden het vrijwilligersorganisaties soms ongewild moeilijk, omdat bij het opstellen van wetten en regelingen geen rekening wordt gehouden met de gevolgen van de maatregelen voor het vrijwilligerswerk.

Door middel van wetten en regels wordt sturing gegeven aan de lokale samenleving en maatschappelijke ontwikkelingen. Door de toenemende complexiteit van de samenleving heeft er een opeenstapeling plaatsgevonden van regelingen die onbedoelde gevolgen hebben voor vrijwilligers en hun organisaties. De knelpunten in wet- en regelgeving voor vrijwilligers zijn niet alleen een gevolg van landelijke verplichtingen, maar komen ook voort uit lokale regels. Het kabinet Balkenende IV noemt de verbetering van dienstverlening en de aanpak van regeldruk nadrukkelijk in pijler 6 van haar beleidsprogramma 2007-2011. Onder coördinatie van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is de aanpak van het programma Regeldruk en Administratieve Lastenvermindering (REAL) gericht op het bereiken van merkbare resultaten voor burgers, professionals en medeoverheden. Het kabinet heeft tevens het thema 'meer ruimte voor vrijwilligers' opgenomen in de top 10 van aan te pakken knelpunten voor burgers. Tijdens werkbezoeken geven vrijwilligers vaak aan dat zij het fijn vinden om waardering te krijgen, maar daarnaast toch ook vooral geholpen willen worden door een overheid die de administratieve verplichtingen rondom dat vrijwilligerswerk zoveel mogelijk beperkt. Dit punt, samen met de verbetering van de dienstverlening, staat hoog op de politieke agenda.

1.1. Vraagstuk

De VNG heeft in 2007 een convenant ondertekend met de staatssecretaris om in vier jaar de lastendruk voor burgers en ondernemers te verminderen met 25 procent. Dit is een ambitie die vooral ook op lokaal niveau vormgegeven moet worden. Nu is het de tijd om de balans op te maken. Waar staan we met de lastenverlichting en het verbeteren van de dienstverlening voor het vrijwilligerswerk? Door het uitzetten van een enquête willen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de VNG weten hoe de lastenvermindering en verbetering van de gemeentelijke dienstverlening voor vrijwilligersorganisaties door de vrijwilligersorganisaties zelf ervaren worden. Daarbij is het de bedoeling om tevens te onderzoeken of er misschien nog slagen gemaakt kunnen worden om de regeldruk verder te verminderen en de dienstverlening te verbeteren.

1.2. Doelstelling en resultaat

Om antwoorden te krijgen op de vragen is een enquête uitgezet onder vrijwilligersorganisaties. In de enquête worden vragen gesteld over de ervaren administratieve lasten met de lokale regelgeving en wordt gevraagd naar de dienstverlening van de eigen gemeente. De respons moet een beeld geven hoe vrijwilligersorganisaties de gemeentelijke dienstverlening beoordelen met betrekking tot de administratieve lasten, anno 2010. Tevens wordt gevraagd naar verbeterpunten zowel in lokale regelgeving als de dienstverlening. Dit moet een goed beeld geven van verdere lastenvermindering in de lokale regelgeving en verbeteringen in de dienstverlening door gemeenten aan vrijwilligers en hun organisaties.

1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 komt de onderzoeksmethode aan bod. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van de vragenlijst besproken. En in hoofdstuk 4 staan de conclusies en aanbevelingen.

2. Uitvoering

2.1. Enquête

Bij het opstellen van deze vragenlijst is gebruik gemaakt van vragenlijsten die in eerdere onderzoeken bij gemeenten zijn gebruikt. Om de administratieve lasten voor vrijwilligers zoveel mogelijk te beperken is er gekozen voor een vragenlijst met een beperkt aantal vragen die eenvoudig is in te vullen. Ook is er gekozen voor een digitale vorm waarbij de vragenlijst met een klik op de link kan worden geopend zonder dat er een wachtwoord of sleutel nodig is. Nadeel hierbij is wel dat de invulling van de vragenlijst anoniem is. Wanneer mensen niet hun naam en adres achterlaten, is het niet meer te herleiden wie de enquête hebben ingevuld.

2.2. Verspreiding

De enquête is verspreid onder lokale vrijwilligersorganisaties. Hiervoor is gebruik gemaakt van het netwerk van vrijwilligerssteunpunten van Vereniging NOV. Dit netwerk bestaat uit leden en niet-leden van Vereniging NOV. In het totaal zijn 220 steunpunten gevraagd mee te werken aan de verspreiding van de vragenlijst. Omdat de medewerking van de lokale steunpunten cruciaal is voor de verspreiding van de enquête, is er tevens een formeel verzoek van het ministerie en de VNG naar de steunpunten verzonden. Concreet is de steunpunten gevraagd een mail door te sturen naar de eigen lokale achterban met een wervende tekst en een link naar de vragenlijst erbij. Ook is er een introducerende tekst aangeleverd waarmee steunpunten de link op hun eigen website konden plaatsen. Om de bereidheid tot medewerking van steunpunten te verhogen, is er toegezegd dat de resultaten op lokaal niveau worden gedeeld met de deelnemende steunpunten/gemeenten.

Om de lokale vrijwilligersorganisaties te stimuleren de vragenlijst in te vullen, is in de mail aan de organisaties duidelijk aangegeven wat voor hen het belang is om mee te doen en hoe de resultaten bijdragen aan het verbeteren van het vrijwilligerswerk. Tevens zijn er twee concrete beloningen in het vooruitzicht gesteld. In de vragenlijst worden organisaties opgeroepen zelf met verbeteringsuggesties te komen. De beste verbeteringsuggestie worden beloond met een bezoek van het ministerie en de VNG om over de invoering daarvan te spreken. De tweede beloning is een financiële beloning. Per provincie wordt er een waardecheque van € 150,- uitgereikt aan één van de deelnemende organisaties.

Vier weken na de eerste oproep voor medewerking is een herhalingsoproep gedaan. Dit leverde een aantal extra deelnemende steunpunten op. Gedurende de looptijd van de enquête is de verdeling van de deelnemers over de verschillende provincies bijgehouden. Na de herhalingsoproep bleek namelijk dat een aantal provincies in de respons achterbleef. In reactie daarop zijn alle steunpunten in die provincies telefonisch benaderd en is hen concreet om hun medewerking gevraagd. Door een aantal steunpunten is vervolgens duidelijk aangegeven dat zij niet mee willen werken aan verspreiding van het onderzoek. De belangrijkste reden daarvoor was dat er in die gemeenten het afgelopen jaar al meerdere onderzoeken door middel van een vragenlijst onder vrijwilligersorganisaties zijn uitgevoerd.

2.3. Dataverzameling

Voor het verzamelen van de resultaten is gebruik gemaakt van internetapplicatie Surveyworld. Via deze applicatie kan de vragenlijst op een centrale site worden gezet en deze site kan vervolgens met een anonieme link worden benaderd. De data worden verwerkt in tabellen voor SPSS of Excel. Hiermee zijn de berekeningen gedaan zoals deze terug te vinden zijn in de resultaten van hoofdstuk 3 van dit rapport.

3. Resultaten

3.1. Respons

In het totaal hebben 903 organisaties uit 156 gemeenten de vragenlijst ingevuld. De respons per gemeente varieerde van 1 organisatie tot 98 organisaties in de gemeente Eindhoven, waar de meeste organisaties de vragenlijst hebben ingevuld. Ook de deelname per provincie laat grote verschillen zien. De provincie Brabant is meer vertegenwoordigd dan de provincies Groningen, Flevoland en Zeeland.

De uiteindelijke respons op de vragenlijst is wat achtergebleven bij de verwachtingen. Wat daarvoor de redenen zijn, is moeilijk aan te geven. De onbekendheid met het onderwerp zal waarschijnlijk een belangrijke oorzaak zijn. Dit is namelijk ook aangegeven in eerdere wet- en regelgevingonderzoeken. Maar ook de wijze van verspreiding speelt een rol. Door de Telecomwet is niet langer toegestaan om organisaties willekeurig aan te schrijven met het verzoek om deel te nemen aan een enquête. Daarom is ervoor gekozen om de vragenlijst via de lokale steunpunten vrijwilligerswerk uit te zetten.

Ondanks het wat tegenvallende aantal deelnemers spreken wij van een representatieve respons. De respondenten komen namelijk verspreid uit 156 gemeenten en alle 12 provincies zijn daarmee vertegenwoordigd. Het aantal deelnemers verschilt wel sterk per gemeente, maar omdat de regelgeving in de gemeenten in het algemeen gelijkwaardig zijn, hoeft dit geen problemen te geven.

3.2. Kenmerken deelnemers

Om zicht te krijgen op de kenmerken van de deelnemers zijn er enkele vragen gesteld over de aard en omvang van de vrijwilligersorganisaties.

Betaalde medewerkers

De overgrote meerderheid van de respondenten zijn pure vrijwilligersorganisaties zonder betaalde medewerkers. Van de organisaties met beroepskrachten vormen de organisaties met minder dan 4 beroepskrachten de meerderheid. Bij dit aantal beroepskrachten kan ervan uitgegaan worden dat deze in dienst zijn om de vrijwilligers binnen de organisatie te ondersteunen.

Aantal beroepskrachten in % organisaties	
Geen beroepskracht	73%
1 beroepskracht	8%
2 tot 4 beroepskrachten	9%
5 tot 9 beroepskrachten	3%
10 tot 49 beroepskrachten	4%
50 of meer beroepskrachten	3%

Tabel 1: aantal beroepskrachten per organisatie

Aantal vrijwilligers

Meer dan de helft van de vrijwilligersorganisaties (55%) heeft 1 tot 25 vrijwilligers. Slechts een klein deel van de organisaties heeft één of twee vrijwilligers. Het aandeel vrijwilligersorganisaties met meer dan honderd vrijwilligers is met 13% een relatief grote groep.

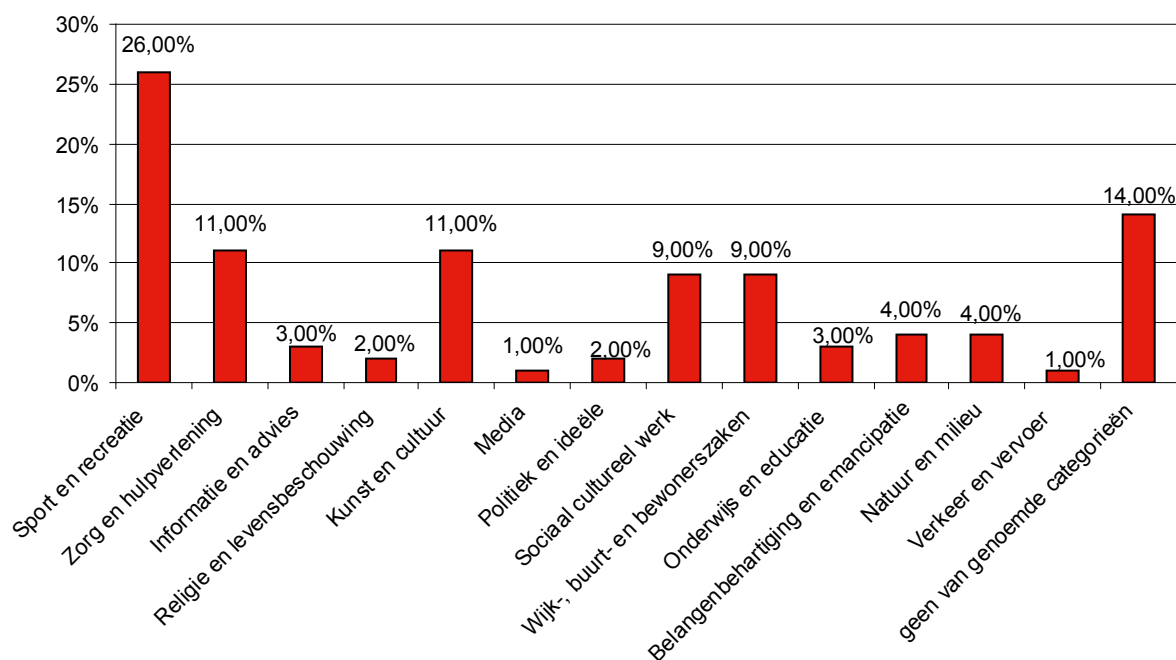
Aantal vrijwilligers in % organisaties	
1 of 2 vrijwilligers	3%
3 tot 10 vrijwilligers	27%
10 tot 25 vrijwilligers	25%
25 tot 50 vrijwilligers	20%
50 tot 100 vrijwilligers	12%
100 tot 250 vrijwilligers	8%
250 of meer vrijwilligers	5%

Tabel 2: aantal vrijwilligers per organisatie

De verdeling van het aantal vrijwilligers en aantal beroepskrachten per organisatie laat in deze responsgroep een verdeling zien die vergelijkbaar is met responsgroepen in andere onderzoeken. Daarbij hebben wij gekeken naar eerdere lokale wet- en regelgevingonderzoeken en de landelijke cijfers van Digimon, het monitorinstrument waarmee gemeenten zicht krijgen op het vrijwilligersveld.

Verdeling over sectoren

De organisaties in de responsgroep zijn actief binnen verschillende sectoren van het vrijwilligerswerk. Grafiek 1 geeft de verdeling van de respondenten over de sectoren. Ook hier vertoont deze verdeling een vergelijkbaar beeld met andere onderzoeken. De sport- en recreatiesector is verreweg de grootste sector, gevolgd door de kunst- en cultuursector en de sector zorg- en hulpverlening. Het geschatte aantal vrijwilligers binnen de sport is 1,4 miljoen. Binnen de kunst- en cultuursector en de zorg- en hulpverlening is dat 600.000. Dit is een gelijkwaardige verhouding als de verdeling van de organisaties over de sectoren in dit onderzoek laat zien.

Grafiek 1: verdeling van respondenten over sectoren

3.3. Vergunningen en ontheffingen

De afgelopen jaren zijn meerdere gemeenten aan de slag gegaan met de vereenvoudiging van de vergunningaanvragen om de administratieve lasten voor vrijwilligersorganisaties verder te beperken. Een aantal losse vergunningen zijn gebundeld of afgeschaft en een aantal vergunningen zijn omgezet in een meldingsplicht waarbij ook de legeskosten zijn verlaagd of afgeschaft. Middels de enquête is onder andere geïnventariseerd welke knelpunten vrijwilligersorganisaties nog ervaren en welke verbeter-suggesties zij zelf daarvoor hebben.

3.3.1. Accommodatie

De mate waarin vrijwilligersorganisaties te maken hebben met wet- en regelgeving is mede afhankelijk van het wel of niet gebruik maken van een accommodatie. In deze steekproef maakte 76% van de organisaties gebruik van een vaste accommodatie. In de enquête is met een vaste accommodatie tevens een buitenterrein bedoeld. De meest genoemde vergunningen en ontheffingen die van toepassing zijn voor vrijwilligersorganisaties die gebruik maken van een vaste accommodatie, zijn:

Vergunningaanvraag of melding	% van toepassing	% knelpunt
Gebruiksvergunning	37%	33%
Drank- en horecavergunning	20%	37%
Bouwvergunning	18%	66%
Algemene melding van bestuur i.h.k.v. milieuwetgeving	18%	25%
Horeca-exploatievergunning	15%	29%
Kapvergunning	9%	26%
Terrasvergunning	7%	35%
Sloopvergunning	7%	40%
Uitritvergunning	7%	21%
Aanwezigheidsvergunning speelautomaten	3%	23%

Tabel 3: percentages aanvragen en knelpunten per vergunning

Opvallend daarbij is dat een aantal vrijwilligersorganisaties opmerkt dat zij geen vergunningen e.d. hoeven aan te vragen omdat zij de locatie huren. Zij gaan er vanuit dat de organisatie waarvan zij de accommodatie huren, soms gemeente en soms een particuliere organisatie, de benodigde vergunningen en ontheffingen regelt. Of zoals één van de deelnemers opmerkte: mijn hemel, ik wist niet eens dat deze vergunningen allemaal bestaan. Welke vergunningen of ontheffingen precies voor hen van toepassing zijn is afhankelijk van de voorwaarden waaronder gebruik wordt gemaakt van de locatie. Maar wellicht dat dit ook een aandachtspunt is. Zijn de organisaties wel goed op de hoogte van de vergunningen en ontheffingen die zij aan moeten vragen? Voor een vrijwilligersorganisatie die de locatie fulltime huurt en het in eigen beheer heeft, ligt de situatie immers anders dan voor een vrijwilligersorganisatie die een ruimte voor een uurtje per week huurt.

De knelpunten

Naast het van toepassing zijn konden de vrijwilligersorganisaties aangeven of de betreffende vergunningaanvraag ook als knelpunt wordt ervaren. Hieruit blijkt dat het aanvragen van een bouwvergunning voor vrijwilligersorganisaties het vaakst knelpunten oplevert. Van de organisaties die een bouwvergunning hebben aangevraagd, geeft 66% aan een knelpunt te ervaren. Daarbij scoort de benodigde tijdsinvestering (29%) en de ingewikkelde aanvraag (25%) het hoogst. Ook relatief hoog is het aantal knelpunten dat zich voordoet bij de aanvraag van een sloopvergunning. Van de organisaties die een sloopvergunning aanvragen, ervaart 40% een knelpunt. Het aantal sloopvergunningen dat is aangevraagd is echter heel laag, waardoor in absolute aantallen maar weinig vrijwilligersorganisaties met de sloopvergunning te maken hebben.

De gebruiksvergunning is de vergunning die het meest door vrijwilligersorganisaties is aangevraagd. Van de organisaties die deze vergunning hebben aangevraagd, geeft 33% van de organisaties aan dat zij een knelpunt hebben ervaren bij het aanvragen van deze vergunning. Daarmee is de gebruiksvergunning in absolute aantallen de vergunning die het vaakst knelpunten oplevert. De organisaties geven vooral aan dat de benodigde tijdsinvestering een knelpunt oplevert (14%). Andere vergunningen die relatief hoog scoren op knelpunten zijn de Drank- en Horecavergunning (37%) en de Horeca- exploitatievergunning (29%). En bij de Algemene melding van bestuur i.h.k.v. milieuwetgeving ervaart 28% van de meldingsplichtigen een knelpunt.

De overige vergunningen worden weinig aangevraagd en geven relatief weinig knelpunten. Opvallend laag is het aantal terrasvergunningen dat door vrijwilligersorganisaties wordt aangevraagd. Dat heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat veel vrijwilligersorganisaties met de accommodatie en activiteiten buiten de drukke gebieden zitten. Daarnaast gaat het bij vrijwilligersorganisaties voornamelijk om de kernactiviteiten van de organisatie waarbij horeca-activiteiten eventueel een bijproduct zijn. Terrassen ontstaan voor een groot deel spontaan als gevolg van een activiteit waarvoor vervolgens geen vergunningen worden aangevraagd.

3.3.2. Activiteiten

Onder het kopje activiteiten is een groot aantal vergunningen gegroepeerd die van toepassing kunnen zijn op de activiteiten van de organisatie. In onderstaande tabel zijn de vergunningen opgenomen die door de vrijwilligersorganisaties zijn aangevraagd. De vergunningen die het vaakst zijn aangevraagd staan bovenaan.

Vergunningaanvraag, ontheffing of melding	% van toepassing	% knelpunt
Melding klein evenement	33%	26%
Evenementenvergunning	30%	48%
Gebruiksvergunning evenement	21%	43%
Ontheffing geluidshinder	14%	38%
Ontheffing zwak alcoholische dranken	12%	29%
Tentbouwvergunning	11%	35%
Loterijvergunning/fancy fair	10%	24%
Snuffelmarktvergunning	8%	30%
Standplaatsvergunning	8%	25%
Wedstrijdvergunning	7%	19%
Sponsorloopvergunning	7%	24%
Optochtvergunning	7%	34%
Bingokennisgeving	6%	24%
Uitstalvergunning	6%	23%
Ventvergunning	5%	21%
Zondagsrustontheffing	3%	15%
(Zomer) Kermisvergunning	2%	33%

Tabel 4: percentages aanvragen en knelpunten per vergunning

Verreweg de meeste vergunningaanvragen en meldingen die vrijwilligersorganisaties doen hebben betrekking op grote en kleine evenementen. Eén derde van de organisaties doet een melding voor kleine evenementen en nog eens 30% vraagt een evenementenvergunning aan. In deze laatste categorie zitten niet per se alleen grote evenementen. In een aantal gemeenten moeten voor alle evenementen een vergunning aangevraagd worden, dus ook voor de kleine evenementen. Wat precies onder kleine evenementen wordt verstaan, is niet eenduidig. In de ene gemeente is dat begrensd per oppervlakte en gaat het om straatfeesten. In de andere gemeente is dat begrensd door aantallen deelnemers en vallen kleine toernooien met een beperkt aantal toeschouwers hier ook onder.

De knelpunten

Uit de resultaten komt naar voren dat meldingen voor kleine evenementen minder knelpunten opleveren voor vrijwilligers dan de vergunningaanvragen voor evenementen. Van de deelnemers die een melding doen ervaart 25% een knelpunt t.o.v. 48% die een knelpunt ervaren bij het aanvragen van een evenementenvergunning. De evenementen-vergunning is daarmee ook de vergunning die relatief de meeste knelpunten oplevert. In het algemeen kan worden gesteld dat de benodigde tijdsinvestering het meest genoemde knelpunt is in de antwoorden.

3.3.3. Promotie- en campagneactiviteiten

Tot de groep promotie- en campagnevergunningen behoren de vergunningen die worden aangevraagd voor het gebruik van de openbare weg, om spandoeken op te mogen hangen, folders uit te delen en geld in te zamelen. In de onderstaande tabel staan de meest voorkomende vergunningen die daarvoor aangevraagd moeten worden.

Vergunningen	% van toepassing	% knelpunt
Vergunning voor het gebruik van de openbare weg	16%	35%
Spandoekvergunning	13%	38%
Flyervergunning	13%	13%
Reclamevergunning	12%	37%
Collectevergunning	12%	19%
Vergunning voor het plaatsen van voorwerpen op of boven de openbare weg	9%	45%
Vergunning voor het gebruik van de openbare weg t.b.v. verlichting	5%	29%

Tabel 5: percentages aanvragen en knelpunten per vergunning

De meest aangevraagde vergunning voor promotie- en campagneactiviteiten is de vergunning voor het gebruik van de openbare weg. De vergunning die de meeste knelpunten oplevert (als deze wordt aangevraagd) is de vergunning voor het plaatsen van voorwerpen op of boven de openbare weg. Van de 77 organisaties die deze vergunning hebben aangevraagd, geeft 45% aan een knelpunt te hebben ervaren. In tegenstelling tot de andere twee onderdelen wordt hier de ingewikkelde aanvraag vaker genoemd als knelpunt, naast tijdsinvestering en hoge kosten.

3.3.4. Knelpunten en verbeteringsuggesties

Om beter zicht te krijgen op het knelpunt 'ingewikkelde aanvraag' is er naast de vragen met betrekking tot specifieke vergunningen ook een algemene vraag gesteld over dit knelpunt. Bij deze vraag hebben de vrijwilligersorganisaties o.a. kunnen aangeven wat zij vinden van de aanvraagformulieren, de aanvraagprocedure en de afhandeling van de aanvraag. In het totaal geeft 54% van de deelnemers aan dat ze geen knelpunten ervaren als gevolg van de aanvraagprocedure. Van de 46% die wel een knelpunt ervaart bij de afhandeling van de vergunningaanvragen hebben de meeste organisaties problemen met de tijdsduur van de afhandeling (14%). Daarnaast geeft 11% van de vrijwilligersorganisaties aan niet zeker te weten of alle vergunningen zijn aangevraagd. Dat de procedure onduidelijk is, wordt door 9% van de organisaties aangegeven. Hetzelfde percentage geeft aan problemen met de lengte en de inhoud van de aanvraagformulieren te hebben. De minste problemen hebben de deelnemers met de transparantie. Voor 7% verloopt de afhandeling onduidelijk.

Van de respondenten geeft 18% aan een ander knelpunt te ervaren bij het aanvragen van een vergunning. Uit de aanvullende opmerkingen blijken mensen o.a. ook knelpunten te ervaren omdat het aanleveren van de benodigde handtekeningen en bijlagen veel tijd kost en omdat zij steeds opnieuw dezelfde gegevens aan moeten leveren.

Toename van administratieve lasten?

Er is ook gevraagd of de vrijwilligersorganisaties op het gebied van vergunningen de afgelopen vier jaar een toe- of afname van administratieve lasten hebben ervaren. Het resultaat is opvallend. Slechts 7% van de respondenten ziet namelijk een afname in de administratieve lasten. Meer dan de helft van de vrijwilligersorganisaties (60%) zegt dat de administratieve lasten vrijwel gelijk zijn gebleven. En één derde van de organisaties geeft aan dat de administratieve lasten de afgelopen vier jaren is toegenomen, waarbij 12% zelfs spreekt van een sterke toename.

De vrijwilligersorganisaties geven vooral aan verbeteringen te ervaren op het gebied van:

- Betere informatiestrekking door de gemeente (27%)
- Vast contactpersoon (24%)
- Omzetten van vergunning in een meldingsplicht (12%)

3.4. Subsidies

In de vragenlijst is apart aandacht besteed aan de subsidieaanvragen door vrijwilligersorganisaties. De afgelopen jaren zijn veel gemeenten reeds aan de slag gegaan met de administratieve lastenverlichting voor subsidies. Ter ondersteuning daarvan heeft de VNG de model subsidieverordening sterk vereenvoudigd. Eén van de uitgangspunten van deze modelverordening is dat gemeenten moeten uitgaan van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Dit betekent dat er meer nadruk ligt op de eigen verantwoordelijkheid van de subsidieontvanger. Bijvoorbeeld door middel van het instellen van een meldplicht voor lage subsidies en het beperken van een uitgebreide verantwoordingsplicht voor meerjarige subsidie. In de vragenlijst is een aantal vragen gesteld over de administratieve lasten die vrijwilligersorganisaties bij de subsidieaanvragen ervaren.

Wanneer alleen naar de gemeentelijke subsidies wordt gekeken, blijkt dat een meerderheid van de organisaties (83%) wel op de hoogte is van welke subsidie ze bij de gemeente kunnen aanvragen. Slechts 17% weet niet welke gemeentelijke subsidie ze kunnen aanvragen.

Van de respondenten vraagt 62% een subsidie aan. Deze is als volgt verdeeld:

Soort subsidie	% van de organisaties die subsidie ontvangen
Projectsubsidie	27%
Budgetsubsidie	25%
Waarderingsubsidie	21%
Instellingssubsidie	11%
Weet niet	11%
Stimuleringsubsidie	9%
Anders	26%

Tabel 6: percentages subsidieontvangers

Een groot aantal organisaties geeft aan een andere subsidie te ontvangen dan in de vraag is genoemd. Uit de aanvullende opmerkingen blijken hiervoor meerdere oorzaken te zijn. Eén van de oorzaken is dat de vrijwilligersorganisaties voor vergelijkbare subsidies andere namen gebruiken. Zo worden o.a. aanvullend genoemd: activiteitsubsidie, huisvestingsubsidie, jeugdsportsubsidie, jeugdsubsidie, exploitatiesubsidie, huursubsidie, straatfeestsubsidie, prestatiesubsidie en podiumsubsidie. De andere reden is dat de organisaties ook de subsidies van particuliere fondsen en sponsors hebben meegenomen in de antwoorden.

De hoogte van de subsidies

De hoogte van de ontvangen subsidies varieert afhankelijk van het soort subsidie, de soort organisatie, wel of geen accommodatie, de grootte van organisatie en van de gemeente. Van de organisaties die subsidie ontvangen, ontvangt 58% minder dan € 5000,-. De overige organisaties ontvangen hogere subsidiebedragen: 13% van de organisaties ontvangt tussen de € 5000,- en € 10.000,-, 17% ontvangt tussen de € 10.000,- en € 50.000,- en 12% ontvangt meer dan € 50.000,-.

De benodigde tijdsinvestering

De benodigde tijdsinvestering voor het aanvragen van subsidie op jaarbasis lijkt beperkt te zijn. 58% van de vrijwilligersorganisaties besteedt minder dan 5 uur per jaar aan het aanvragen van subsidie. Opvallend daarbij is dat lagere subsidiebedragen niet garant staan voor een lagere tijdsinvestering. Dit wordt duidelijk uit een nadere analyse. Van de organisaties die minder dan € 5000,- aan subsidie ontvangen, is in onderstaande tabel de tijd die dat kost uiteen gezet tegenover het percentage organisaties:

Tijdsinvestering van organisaties voor minder dan € 5000,-	% organisaties
Maximaal 2 uur	40%
Tussen de 3 tot 5 uur	35%
Tussen de 5 tot 10 uur	15%
Tussen de 10 tot 20 uur	6%
Tussen de 20 tot 50 uur	3%
Meer dan 50 uur	1%

Tabel 7: de tijdsinvestering subsidieaanvraag per organisatie

Voor het ontvangen van minder dan € 5000,- is 10% van de vrijwilligersorganisaties langer dan 10 uur bezig met de aanvraag en 25% is langer bezig dan 5 uur.

3.4.1. Knelpunten bij subsidieaanvragen

Iets meer dan de helft van de vrijwilligersorganisaties, 52%, zegt geen knelpunten te ervaren bij het aanvragen van de subsidie. Van de knelpunten die door de organisaties worden aangegeven, scoort de lange duur van afhandeling met 17% het hoogst. Daarnaast vindt 16% de verantwoordings-procedure en de bewijslast een knelpunt. De kosten die de aanvraag met zich meebrengt, wordt door slechts 3% van de organisaties als knelpunt aangegeven.

Toename van administratieve lasten?

Op de vraag of de administratieve lasten bij de subsidieaanvragen in de afgelopen vier jaar zijn toegenomen of afgenomen, geeft 51% van de organisaties aan dat de administratieve lasten vrijwel gelijk zijn gebleven. Voor 27% zijn de administratieve lasten licht toegenomen en 13% geeft aan dat de administratieve lasten sterk zijn toegenomen. Een minderheid van 9% van de vrijwilligersorganisaties heeft een afname van administratieve lasten ervaren.

De vrijwilligersorganisaties geven vooral aan verbeteringen te ervaren op het gebied van:

- Vast contactpersoon (32%)
- Betere informatieverstrekking door de gemeente (23%)
- Bij toekenning ook direct vaststellen van subsidie (20%)

Het minst vaak wordt het vereenvoudigde aanvraagformulier genoemd. Slechts 4% geeft dit antwoord. Dit lijkt er op te duiden dat gemeenten de aanvraagformulieren niet hebben vereenvoudigd of dat wanneer de formulieren wel zijn aangepast deze niet als eenvoudiger worden ervaren. Of zoals een deelnemer opmerkte: de aanvraagformulieren zijn niet gemaakt om in te vullen.

Opvallend is het aantal organisaties dat aangeeft dat het aantal subsidiemogelijkheden is toegenomen. In het totaal geeft 11% aan meer subsidiemogelijkheden te zien in de afgelopen vier jaar. Of dit ook een gevolg is van het beleid van gemeenten om organisaties meer en beter te informeren, kan niet uit deze vragenlijst gehaald worden. Ook niet wanneer alleen gekeken wordt naar de organisaties die hebben aangegeven dat ze beter geïnformeerd zijn over de subsidiemogelijkheden. Van deze groep zijn er maar twee organisaties die aangeven meer subsidiemogelijkheden te zien. Dit aantal zou hoger moeten zijn om het hogere aantal subsidiemogelijkheden toe te schrijven aan de betere informatie vanuit de gemeente.

3.5. Ondersteuning

De mate waarin vrijwilligersorganisaties ondersteund worden bij het voldoen aan wet- en regelgeving is ook in de enquête aan bod gekomen. Daaruit blijkt dat 44% van de vrijwilligersorganisaties geen ondersteuning krijgt bij het voldoen aan wet- en regelgeving. Als zij ondersteuning krijgen dan is dat voornamelijk van de eigen bond of landelijke koepelorganisatie (27%). Maar ook de gemeente zelf speelt een belangrijke rol in het ondersteuningsaanbod. 20% van de vrijwilligersorganisaties geeft namelijk aan ondersteuning te krijgen van de ambtenaren van de gemeente. Het lokale steunpunt biedt 13% van de organisaties ondersteuning bij het voldoen aan de regels.

3.5.1. Contact met gemeente

Het contact met de gemeente verloopt veelal op eigen initiatief van de organisaties. 'Wij weten bij wie wij moeten zijn' en 'wij zoeken de relevante informatie zelf op via de gemeentelijke website' scoren het hoogst als wij kijken naar de wijze waarop het contact met de gemeente rondom lokale wet- en regelgeving wordt onderhouden. Zo blijkt dat 35% van de deelnemers de juiste ambtenaren zelf weet te vinden. Eén op de vier organisaties geeft aan geen contact met de gemeente te onderhouden op het terrein van wet- en regelgeving. Slechts 5% wordt proactief door de gemeente geïnformeerd.

Onderstaande tabel geeft in percentages aan hoe het contact met de gemeente verloopt:

De wijze waarop contact met gemeente verloopt	% organisaties
Wij weten bij wie wij moeten zijn als wij vragen hebben rondom wet- en regelgeving of subsidies	35%
Wij hebben hierover geen contact met de gemeente	25%
Wij zoeken de relevante informatie zelf op via de gemeentelijke website	22%
Wij worden ieder jaar schriftelijk op de hoogte gesteld van mogelijk aan te vragen subsidies	17%
Bij een subsidie- of vergunningaanvraag is de gemeente duidelijk over de eisen	17%
Met geen van bovengenoemde opties eens	12%
De gemeente houdt er bij het in behandeling nemen van de aanvraag zichtbaar rekening mee dat wij een vrijwilligersorganisatie zijn	10%
Gedurende een aanvraag houdt de gemeente ons goed op de hoogte van de stand van zaken	8%
Wij worden proactief door de gemeente geïnformeerd over de benodigde vergunningen	5%

Tabel 8: contact met gemeenten

Veel organisaties gaan zelf op zoek naar informatie op de gemeentelijke website. Het lijkt dat het aantal organisaties dat gebruikt maakt van de gemeentelijke website toeneemt. Dit wordt onder andere bevestigd door de opmerkingen die mensen bij deze vraag hebben gemaakt. Dit geeft aan dat de kwaliteit van de dienstverlening voor een groeiend aantal organisaties zal afhangen van de kwaliteit van de website van de gemeente.

3.5.2. Ondersteuningsbehoeften

Aan extra ondersteuning bij het voldoen aan wet- en regelgeving vanuit de gemeente zegt 51% van de vrijwilligersorganisaties geen behoefte te hebben. De organisaties die wel behoefte hebben aan extra ondersteuning, hebben vooral behoefte aan:

- Ondersteuning en advies op maat (22%)
- Meer schriftelijke informatie, zoals een nieuwsbrief (18%)
- Meer informatie op internet (17%)

Op de vraag op welke terreinen het beleid en de werkwijze van de gemeente verbeterd kunnen worden, geeft 34% aan dat ze tevreden zijn en er geen verbetering nodig is. De overige organisaties zien wel mogelijkheden voor verbeteringen, waarbij de verbeteringsuggesties in onderstaande tabel zijn gerangschikt naar het percentage organisaties dat de suggestie heeft aangekruist:

De verbeteringsuggesties	% organisaties
Aanvraagprocedure voor subsidies en vergoedingen	29%
Vast contactpersoon	22%
Betere afstemming tussen gemeentelijke diensten	16%
Wijze van subsidieverantwoording	14%
(Digitaal) Vrijwilligersloket	13%
Anders	10%
Vergunningenbeleid	9%
Collectieve vrijwilligersverzekering	7%

Tabel 9: verbeteringsuggesties van organisaties

Hieruit blijkt dat het vereenvoudigen van de aanvraagprocedure voor subsidies en vergoeding hoog op het wensenlijstje van de vrijwilligersorganisatie staat. Ook een vast contactpersoon scoort hoog. Daarnaast is het grote aantal organisaties opvallend dat van mening is dat er een betere afstemming tussen de gemeentelijke diensten moet plaatsvinden. Een klacht die vaker wordt gehoord in het veld. Ook de wijze van subsidieverantwoording scoort relatief hoog, waarbij de score vergelijkbaar is met de score van knelpunten bij de subsidieaanvraag. Bij deze vraag is de verantwoording ook als knelpunt aangegeven waardoor het logisch is dat het hier als verbeteringsuggestie wordt voorgedragen. Het vergunningenbeleid en de collectieve verzekering scoren relatief laag. Een mogelijke logische verklaring hiervoor is dat veel gemeenten het vergunningenbeleid reeds hebben aangepakt en reeds voorzien in een collectieve vrijwilligersverzekering.

De vrijwilligersorganisaties is ook de mogelijkheid geboden om aanvullende verbeteringsuggesties te geven. Daarbij valt op dat vooral de actieve informatieverstrekking door de gemeente als verbeteringsuggesties vaak wordt genoemd. Ook eerder bleek al dat vrijwilligersorganisaties vooral zelf op zoek gaan naar informatie; via hun contactpersoon of via de gemeentelijke website, en dat de gemeente vooral een reactieve rol vervult in de informatieverstrekking. Een ander punt dat vaak wordt genoemd, is dat vrijwilligersorganisaties graag zouden zien dat de gemeente meer betrokkenheid bij hun organisatie toont, meer meedenkt met de organisatie en waar nodig helpt of ondersteunt zaken te regelen.

3.6. De vrijwilligersverzekering

Sinds 2009 is er door het kabinet extra geld uitgetrokken om vrijwilligers in heel Nederland te verzekeren. Via de VNG krijgen gemeenten een vrijwilligersverzekering aangeboden waarmee de vrijwilligers in de gemeente kunnen worden verzekerd. Het is niet verplicht voor gemeenten de VNG-verzekering te gebruiken. Een aantal gemeenten bood al een vrijwilligersverzekering voor de vrijwilligers in de eigen gemeente aan en hebben deze verzekering gehouden. Inmiddels hebben vrijwel alle gemeenten een vrijwilligersverzekering afgesloten. Dat dit nog niet tot alle vrijwilligersorganisaties is doorgedrongen, bewijst de respons op de vraag of de gemeente beschikt over een collectieve vrijwilligersverzekering. Slechts 75% van de vrijwilligersorganisaties weet dat er een collectieve vrijwilligersverzekering door de gemeente is afgesloten.

Om beter zicht te krijgen op het functioneren van de vrijwilligersverzekering is er een aantal vragen gesteld. Daaruit blijkt dat de beschikbare informatie over de verzekering door 57% van de organisaties als voldoende tot goed wordt beoordeeld. Slechts 13% van de vrijwilligersorganisaties geeft aan de informatie onvoldoende of ronduit slecht te vinden. Over de wijze van aanmelden zijn meer organisaties tevreden. In totaal geeft 61% hiervoor een voldoende of goede beoordeling.

Dekking

Ongeveer de helft van de organisaties (52%) is tevreden over de dekking van de collectieve verzekering. 7% van de organisaties vindt de dekking onvoldoende of slecht. Opvallend is het hoge aantal vrijwilligersorganisaties (28%) dat aangeeft onbekend te zijn met wat de dekking inhoudt. Dit is verontrustend te noemen. Het percentage sluit overigens aan bij het feit dat 25% nog niet weet dat er een collectieve verzekering is afgesloten door de gemeente.

Afhandeling vragen

Over de afhandeling van vragen is minder bekend. Voor veel gemeenten is de collectieve vrijwilligersverzekering nieuw. Veel gelegenheid voor organisaties om een indruk te krijgen van hoe gemeenten met vragen omgaan is er niet geweest. Dit vertaalt zich onmiddellijk in het lage percentage organisaties dat aangeeft dat de afhandeling van vragen voldoende tot goed is. In het totaal wordt dit door 30% van de organisaties aangekruist. Het percentage vrijwilligersorganisaties dat hiermee onbekend is, is met 42% erg hoog evenals de 23% die geen mening heeft.

Hetzelfde geldt voor de afhandeling van de schade. Tot nu toe is er weinig ervaring mee opgedaan waardoor 58% van de organisaties aangeeft niet bekend te zijn met hoe de afhandeling van de schade verloopt en 26% die zegt daar geen mening over te hebben. Het feit dat 13% van de vrijwilligers-organisaties de schadeafhandeling positief beoordeelt tegenover 3% negatief, is daarentegen wel bemoedigend te noemen.

4. Conclusies/aanbevelingen

4.1. Algemeen

Uit de resultaten van het onderzoek kan worden geconcludeerd dat vrijwilligersorganisaties slechts in geringe mate een lastenverlichting hebben ervaren bij het voldoen aan de lokale wet- en regelgeving. Slechts een zeer klein aantal vrijwilligersorganisaties (gemiddeld 8%) geeft aan dat de administratieve lasten bij het aanvragen van vergunningen en subsidies de afgelopen vier jaar zijn afgenomen. De meeste vrijwilligersorganisaties (gemiddeld 56%) antwoordden dat de administratieve lasten vrijwel gelijk zijn gebleven. Hierbij is er geen duidelijk verschil zichtbaar tussen subsidie- en vergunningen-aanvragen. Ook lijkt er in sommige gemeenten sprake te zijn van toename van administratieve lasten. Ten aanzien van vergunningen spreekt 33% van de vrijwilligersorganisaties over een toename van lasten en ten aanzien van subsidies geldt dit voor 40% van de vrijwilligersorganisaties.

Contact gemeenten

Opvallend te noemen, is het feit dat 44% van de vrijwilligersorganisaties niet wordt ondersteund bij het voldoen aan wet- en regelgeving. De ondersteuning op dit vlak wordt vooral geboden door de landelijke bond of koepelorganisatie en de gemeente zelf. Het contact met de gemeente verloopt veelal op initiatief van de vrijwilligersorganisaties zelf, denk daarbij aan het zelf benaderen van de contactpersoon en het zelf opzoeken van informatie via de website. Verreweg de meeste organisaties (76%) tonen zich tevreden of neutraal over het contact met de eigen gemeente. Toch geeft ook de helft van de organisaties aan behoefte te hebben aan extra ondersteuning vanuit de gemeente, waarbij de voorkeur uitgaat naar ondersteuning en advies op maat. Daarnaast scoren meer schriftelijke informatie via nieuwsbrieven en meer (toegankelijke) informatie op internet hoog. De vrijwilligersorganisaties geven hiermee o.a. aan het prettig te vinden dat de gemeente een meer actieve rol in de informatie-verstrekking vervult. Dit punt is ook veelvuldig bij de aanvullende opmerkingen aan bod gekomen. Tezamen met de andere wens om vanuit de gemeente meer betrokkenheid naar de organisatie toe te tonen, meer mee te denken met de organisatie, en de organisatie te helpen en te ondersteunen waar nodig.

Over het beleid en de werkwijze van de gemeente toont 34% zich dusdanig tevreden dat zij geen verbetermogelijkheden zien. De overige 66% van de vrijwilligersorganisaties ziet wel mogelijkheden, waarbij het vereenvoudigen van de aanvraagprocedures voor subsidies en vergoedingen en een vast contactpersoon het hoogst scoren.

Aanbevelingen: Gemeenten kunnen hun dienstverlening naar vrijwilligersorganisaties vergroten door meer advies en ondersteuning op maat te bieden. Bijvoorbeeld door een vast contactpersoon aan te stellen of een (digitaal) vrijwilligersloket in te richten waarbij mensen actief worden geïnformeerd over de mogelijkheden. Goed advies en ondersteuning op maat impliceert ook een betere afstemming tussen de gemeentelijke diensten (wat ook door 16% van de vrijwilligersorganisaties is aangegeven als verbeterpunt). Kennelijk ervaren de vrijwilligersorganisaties dat gemeentelijke diensten geen eenduidig beleid voeren of elkaar zelfs tegenwerken. Een vast contactpersoon die de rol van aanjager kan vervullen en zich committeert aan de hulpvraag kan ervoor zorgen dat vrijwilligersorganisaties niet van het befaamde kastje naar de muur worden gestuurd, maar zich daadwerkelijk ondersteund voelen door de gemeente. Daarnaast is en blijft het belangrijk om er als gemeente voor te zorgen dat er meer informatie via de gemeentelijke website te vinden is en is het uitgeven van een nieuwsbrief voor vrijwilligers zeker het overwegen waard.

Het ministerie van BZK en de VNG kunnen gemeenten hierin behulpzaam zijn door gemeenten te stimuleren voorgaande aanbevelingen in de gemeentelijke organisatie te implementeren. Bijvoorbeeld door een nieuwe stijl ambtenaar te promoten in de vorm van persona's, pilots, uitwisselings-bijeenkomsten, promotiecampagne, brochures en eventueel extra financieringsmogelijkheden te bieden om de ondersteuning lokaal vorm te geven. De uitkomsten van dit onderzoek tonen in ieder geval aan dat het nodig blijft om aandacht te vragen voor administratieve lastenverlichting voor vrijwilligersorganisaties. Een belangrijke aanbeveling is dan ook om dit punt op de agenda te houden.

Een andere aanbeveling is het stimuleren dat gemeenten de gelden voor deskundigheidsbevordering van vrijwilligers reserveren en inzetten om bijvoorbeeld informatiebijeenkomsten over lokale wet- regelgeving voor vrijwilligers te organiseren. Het ministerie van VWS stelt hiervoor een bedrag van rond de 8 miljoen euro in het gemeentefonds beschikbaar. Uit eerder evaluatieonderzoek blijkt echter dat gemeenten het geld maar zelden besteden aan deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers. Dit komt mede omdat veel ambtenaren niet weten dat er geld voor deskundigheidsbevordering van vrijwilligers in het gemeentefonds zit. Naast de stimulering om meer gebruik te maken van de gelden zou het helpen om een landelijk cursusaanbod op het thema wet- en regelgeving te ontwikkelen. Een landelijk cursusaanbod stimuleert en ondersteunt gemeenten concreet om de deskundigheids-bevordering op het thema wet en regelgeving lokaal vorm te geven.

4.2. Vergunningen

Misschien wel de meest opvallende conclusie ten aanzien van vergunningen is dat mensen slecht op de hoogte zijn van de vergunningen en ontheffingen die ze moeten aanvragen. Dit blijkt o.a. uit het feit dat veel organisaties niet bekend zijn met de verschillende vergunningen of er geen gebruik van maken. Een groot aantal respondenten maakt namelijk geen onderscheid tussen een vergunning en een ontheffing. Omdat voor beide zaken een aanvraag gedaan moet worden en omdat er tussen de aanvraag en toewijzing een vaste beslisperiode zit, is een aanvraag voor een ontheffing of vergunning voor veel vrijwilligersorganisaties hetzelfde.

Het meest genoemde knelpunt van vrijwilligersorganisaties met de gemeentelijke wet- en regelgeving is de tijd die zij er aan moeten besteden. Bij vrijwel alle vergunningen scoort dit knelpunt het hoogst. Het knelpunt 'ingewikkelde aanvraag' volgt daarna waarbij het probleem vooral is dat de afhandeling te lang duurt en dat mensen niet zeker weten of zij alle benodigde vergunningen hebben aangevraagd. Ook het feit dat mensen de benodigde handtekeningen en vele bijlagen moeten verzamelen en steeds opnieuw dezelfde gegevens aan moeten leveren, ervaren mensen als last. Ondanks de inspanningen van de formulierenbrigade en de vereenvoudiging van gemeentelijke procedures zijn er nog steeds een aantal verbeterpunten aanwezig.

Accommodatievergunningen

Bij de vrijwilligersorganisaties die gebruik maken van een accommodatie zorgt de gebruiksvergunning het vaakst voor knelpunten. Dit komt waarschijnlijk doordat bij het verstrekken van de gebruiksvergunning meerdere diensten zijn betrokken. Denk bijvoorbeeld aan de brandweer, politie en GGD. Deze betrokkenheid van meerdere partijen kan er toe leiden dat de procedure lang duurt en als ondoorzichtig wordt ervaren. Door de vrijwilligersorganisaties is tevens aangegeven dat de afstemming tussen de verschillende gemeentelijke diensten beter kan.

Activiteitenvergunningen

In het kader van activiteitenvergunningen wordt de ontheffing voor kleine evenementen het vaakst aangevraagd door organisaties, gevolgd door de evenementenvergunning die relatief de meeste knelpunten oplevert. Daarbij ervaren vrijwilligersorganisaties vooral de benodigde tijdsinvestering als knelpunt. Uit de enquête blijkt tevens dat de melding voor evenementen minder knelpunten oplevert dan het aanvragen van een evenementenvergunning. Het omzetten van een vergunning in een melding lijkt dus zijn vruchten af te werpen.

Campagne- en promotievergunningen

Uit de resultaten van het onderzoek kan worden geconcludeerd dat deze vergunningen weinig worden aangevraagd. Wanneer een dergelijke vergunning wordt aangevraagd, levert vooral de vergunning voor het gebruik van de openbare weg knelpunten op. Opvallend daarbij is dat vrijwilligersorganisaties bij dit soort vergunningen vooral het knelpunt 'ingewikkelde aanvraag' ervaren in plaats van het knelpunt 'benodigde tijdsinvestering' bij de andere soort vergunningen. Op dit terrein lijken er dus nog wel wat mogelijkheden te zijn om de aanvraagprocedure te verbeteren. Gezien het geringe gebruik van deze vergunningen zal het echter een beperkte winst opleveren.

Aanbevelingen: Gemeenten kunnen een grote stap in de administratieve lastenverlichting voor vrijwilligersorganisaties zetten wanneer de benodigde tijdsinvestering voor een gebruiksvergunning en evenementenvergunning naar beneden wordt bijgesteld. De meeste tijdswinst daarbij is te behalen door te kijken of de vergunningplicht niet omgezet kan worden in een meldplicht en door te kijken of de formulieren en besluitprocedures verder vereenvoudigd kunnen worden. Daarnaast is het belangrijk dat er spoedig wordt beslist op een vergunningaanvraag en dat mensen actief worden geïnformeerd over de stand van zaken in de besluitvorming en de vervolgpprocedure. Als vrijwilligersorganisaties ergens een hekel aan hebben, dan is dat het niet weten wat zij kunnen verwachten. Een goede manier om snelle besluitvorming te stimuleren is het toepassen van Lex silencio positivo, waarbij bij overschrijding van de beslistermijn de vergunning automatisch wordt verstrekt.

Ook het bundelen van diverse vergunningen kan veel lastenverlichting opleveren. Desgevraagd geven vrijwilligersorganisaties aan dat dit in zeer beperkte mate is gebeurd in de afgelopen vier jaar (5%). Vooral het gecombineerd aanbieden van de evenementenvergunning kan veel tijdswinst opleveren. Veel van de aangevraagde activiteitenvergunningen kunnen immers samenvallen met een evenementenvergunning omdat zij daarvan vaak onderdeel uitmaken.

Het ministerie van BZK en de VNG kunnen gemeenten meer stimuleren de ontheffingsmogelijkheid te implementeren bij kleine evenementen en de gebruiksvergunning voor kleine accommodaties met gering aantal bezoekers (beneden de 50 personen). Uit de uitkomsten van het onderzoek blijkt immers dat het aanvragen van een ontheffing minder knelpunten oplevert dan het aanvragen van een vergunning. Naast het verspreiden van goede voorbeelden is het inzetten van ambassadeurs een goede manier om gemeenten te stimuleren met de administratieve lastenverlichting aan

de slag te gaan. De ambassadeurs kunnen bijvoorbeeld met en voor gemeenten inzichtelijk maken waar de meeste tijdswinst en kostenbesparing ten aanzien van deze vergunningen is te halen en hen helpen bij de implementatie van de benodigde maatregelen. Daarbij kan worden aangesloten bij de reeds bestaande regeldrukambassadeurs. Al zal dat wel betekenen dat de functie van de regeldruk-ambassadeurs anders, omvangrijker, ingevuld zal moeten worden. Ook is het aan te bevelen om, vooruitlopend op de invoering van de omgevingsvergunning, te kijken naar een model voor gemeenten voor het verstrekken van die omgevingsvergunning met weinig extra administratieve lasten en duidelijke formulieren.

Het beperken van het benodigd aantal verklaringen voor Sociale Hygiëne (SH) voor het verkrijgen van een Drank- en Horecavergunning is ook een manier om de administratieve lasten voor vrijwilligers-organisaties terug te dringen. Deze SH-verklaring wordt pas afgegeven als mensen een opleiding hebben gevolgd wat natuurlijk tijd en geld kost. Op dit moment moeten vrijwilligersorganisaties ervoor zorgen dat er minimaal twee personen binnen de organisatie beschikken over een SH- verklaring. Deze voorwaarde is ook als zodanig in het gewijzigde wetsvoorstel voor de Drank- en Horecawet opgenomen. In commerciële horecagelegenheden hoeft echter alleen de eigenaar een SH-verklaring te hebben. De aanbeveling is dan ook om het aantal benodigde SH-verklaringen voor vrijwilligers-organisaties gelijk te trekken met de commerciële horeca en te beperken tot één persoon..

Een aanbeveling van een andere orde is het vinden van een oplossing voor het uitzonderen van vrijwilligersorganisaties voor de legeskosten. Deze maatregel kan veel winst opleveren, maar blijkt in de praktijk zeer beperkt te worden toegepast omdat het op grond van het gelijkheidsbeginsel een lastig punt is gebleken. Gemeenten vinden het moeilijk om een juiste formulering te vinden, waarbij alleen vrijwilligersorganisaties kunnen worden uitgezonderd van legeskosten. Een aantal gemeenten heeft daarom besloten de legeskosten te verdisconteren in de subsidie. Maar dit is omslachtig en de maatregel wordt niet altijd begrepen door vrijwilligersorganisaties waardoor de administratieve lasten weer toenemen.

4.3. Subsidies

Een opvallende conclusie met betrekking tot het onderdeel subsidie is dat veel vrijwilligersorganisaties niet precies weten welke subsidie zij aan kunnen vragen. Het antwoord op de vraag of de organisatie op de hoogte is van de subsidiemogelijkheden wordt dan ook door 50% van de respondenten negatief beantwoord. Van de knelpunten die door de organisaties worden aangegeven, scoort de lange duur van afhandeling met 17% en de verantwoordingsprocedure en de bewijslast met 16% het hoogst. Ook blijkt de aanvraagprocedure voor subsidies en vergoedingen, met de hoogste score als verbeterpunt, een belangrijk verbeterpunt voor gemeenten te zijn. 58% van de vrijwilligersorganisaties ontvangt minder dan € 5.000,- subsidie per jaar en zijn minder dan 5 uur per jaar kwijt aan het aanvragen van subsidie. Op zich lijkt daarmee de benodigde tijdsinvestering voor subsidieaanvragen beperkt te zijn. Toch valt daarbij tevens op dat lagere subsidiebedragen niet per definitie garant staan voor een lagere tijdsinvestering. Voor het ontvangen van minder dan € 5000,- subsidie is bijvoorbeeld 10% van de vrijwilligersorganisaties langer dan 10 uur met de aanvraag bezig, en 25% is langer bezig dan 5 uur. Ook als we kijken naar de ervaren lastenverlichting in de afgelopen vier jaar zien we dat slechts 9% een afname van de lasten heeft ervaren bij het aanvragen van subsidies. De maatregelen die door verschillende gemeenten zijn getroffen, zoals het instellen van een meldplicht voor lage subsidies, het verlengen van de subsidieduur, directe subsidievaststelling bij subsidietoekenning en het beperken van een uitgebreide verantwoordingsplicht voor meerjarige subsidie, lijken vooralsnog nog in te beperkte vorm te worden toegepast waardoor een afname van administratieve lasten niet direct zichtbaar is. Een positief aspect dat zeker ook het vermelden waard is, is dat 11% van de vrijwilligersorganisaties aangeeft dat het aantal subsidiemogelijkheden is toegenomen. Wellicht dat dit samenhangt met de betere informatieverstrekking door de gemeente die vrijwilligersorganisaties hebben ervaren, maar dit is niet concreet uit het onderzoek te herleiden. Wel is duidelijk geworden dat daar nog veel werk in het verschiet ligt.

Aanbevelingen: Naast de aanbevelingen met betrekking tot het vereenvoudigen van de aanvraag en verantwoording die reeds zijn genoemd, kunnen gemeenten hun dienstverlening verder verbeteren door vrijwilligersorganisaties in de toekomst beter te informeren over de procedures en de bestelmijnen bij subsidieverlening. In de praktijk blijken gemeenten vooral een reactieve rol te vervullen, waarbij vrijwilligersorganisaties zelf op zoek moeten gaan naar de informatie. Een andere veel voorkomende situatie is dat de gemeente alleen de vrijwilligersorganisaties informeert waarmee de gemeente reeds een subsidierelatie onderhoudt. Nieuwe initiatieven of vrijwilligersorganisaties die nog geen subsidie hebben ontvangen worden daarmee dan niet geïnformeerd. Een belangrijke aanbeveling is dan ook om hier als gemeente alert op te zijn en alle geïnteresseerden de mogelijkheid te bieden op de hoogte te worden gehouden via een nieuwsvoorziening over lokale wet- en regelgeving, bijvoorbeeld via een nieuwsbrief. Daarnaast blijft een vast contactpersoon met stip op nummer 1 staan als wens vanuit de vrijwilligersorganisaties.

Het ministerie van BZK en de VNG stimuleren dat meer gemeenten met de invoering van de nieuwe Algemene Subsidie Verordening (ASV) aan de slag gaan. Met deze ASV zijn vrijwilligers-organisaties min of meer verzekerd dat het aanvragen en verantwoorden van subsidies sterk vereenvoudigd wordt. Op dit moment is het aantal deelnemende gemeenten rond de 100. Dit aantal moet nog toenemen.. Wellicht dat ook hier de reeds geopperde ambassadeurs een belangrijke doorbreekfunctie kunnen vervullen. Een andere mogelijkheid is om in de nieuwe ASV de grens van verantwoordingsvrije subsidie van € 5.000,- naar € 10.000,- te verhogen. Uit de enquête blijkt immers dat bijna ¼ van de vrijwilligersorganisaties minder dan € 10.000,- subsidie aanvraagt. Door deze grens tot € 10.000,- te verhogen, worden voor veel meer vrijwilligersorganisaties de lasten beperkt.

4.4. Vrijwilligersverzekering

De ontwikkelingen rondom de vrijwilligersverzekering zijn nog te vers om uit de antwoorden een betrouwbare conclusie te kunnen trekken. Wanneer slechts 75% van de respondenten aangeeft dat de gemeente een vrijwilligersverzekering heeft terwijl vrijwel alle gemeenten een verzekering hebben, kan niet anders worden geconcludeerd dan dat de vrijwilligersorganisaties niet goed op de hoogte zijn van de vrijwilligersverzekering. Hetzelfde geldt voor de beoordeling van de verzekering. Een grote groep geeft aan onbekend te zijn met informatie over de verzekering.

Aanbevelingen: Gemeenten kunnen vrijwilligersorganisaties beter en proactiever informeren over de soort vrijwilligersverzekering die zij aanbieden. Niet iedere gemeente biedt immers hetzelfde pakket of verzekering. Het is daarbij belangrijk om het brede zicht op het vrijwilligersveld te behouden en het zicht niet te beperken tot de vrijwilligersorganisaties waarmee men een subsidierelatie onderhoudt. Ook is het aan te bevelen om meerdere keren per jaar via verschillende instrumenten het vrijwilligersveld te informeren. Bijvoorbeeld via nieuwsberichten in de plaatselijke media, via de website, via een brief, via een flyer enzovoort. Op deze manier kunnen ook nieuwe initiatieven die ontstaan er kennis van nemen en soms geldt de kracht van de herhaling. Niet voor alle vrijwilligers-organisaties is immers meteen duidelijk wat zij met zo'n verzekering moeten. Het verspreiden van een leaflet waarin wordt vermeld welke verzekering er precies door de gemeente wordt aangeboden, wat de specifieke voorwaarden zijn en wat de verzekering vrijwilligersorganisaties concreet te bieden heeft, is dan ook zeker het overwegen waard. Een andere suggestie aan gemeenten is ieder jaar of iedere twee jaar een voorlichtingsbijeenkomst over de lokale vrijwilligersverzekering organiseren met deskundigen van de verzekeraar die toelichting geven op het verzekeringspakket.

Het ministerie van BZK en de VNG hebben de afgelopen periode reeds fors ingezet op het promoten en bekendmaken van de vrijwilligersverzekering onder gemeenten. Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt echter dat dit nog niet in alle gemeenten tot de vrijwilligers is doorgedrongen. Een eerste aanbeveling voor de korte termijn is landelijke aandacht te besteden aan de vrijwilligersverzekering en aan het feit dat in alle gemeenten inmiddels een vrijwilligersverzekering is afgesloten. Gemeenten zouden daarnaast erg geholpen zijn als er een leaflet wordt ontwikkeld waarin de basis van de VNG-verzekering eenvoudig wordt toegelicht en wat zij zelf vervolgens, afhankelijk van hun pakket, op maat kunnen maken en verspreiden. Een derde aanbeveling is om na verloop van tijd, bijvoorbeeld twee jaar na inwerkingtreding van de vrijwilligersverzekering, een evaluatie naar de tevredenheid over de vrijwilligersverzekering onder lokale vrijwilligersorganisaties uit te voeren.

Tot slot biedt het Europees Jaar van de Vrijwilliger in 2011 wellicht een mooie gelegenheid om een vrijwilligerskrant voor vrijwilligersorganisaties of een inspiratiewijzer voor gemeenten te verspreiden, waarin men wordt geïnformeerd over de mogelijkheden en succesvolle voorbeelden met betrekking tot lastenverlichting bij lokale wet- en regelgeving.

Bijlage I: Vragenlijst inclusief resultaten

Vraag 1

In welke gemeente is uw organisatie gehuisvest?

Vraag 2

In welke provincie is uw (lokale) organisatie gehuisvest? (slechts 1 antwoord mogelijk)

Provincie	aantal
Noord-Holland	95
Zuid-Holland	95
Groningen	6
Friesland	26
Drenthe	11
Overijssel	79
Flevoland	5
Gelderland	73
Noord-Brabant	373
Limburg	40
Zeeland	45
Utrecht	49

Vraag 3

In welke sector hoort uw organisatie thuis? (slechts 1 antwoord mogelijk)

Sector	aantal	%
SPORT EN RECREATIE (b.v. denksport, kinderkampen, scouting)	231	26%
ZORG- EN HULPVERLENING (b.v. Humanitas, buddy's, Slachtofferhulp)	96	11%
INFORMATIE EN ADVIES (b.v. steunpunt, bibliotheek, rechtswinkel)	24	3%
RELIGIE EN LEVENSBESCHOUWING (b.v. kerken, Vrijmetselaars)	21	2%
KUNST EN CULTUUR (b.v. stedenband)	99	11%
MEDIA (b.v. buurtkrant)	10	1%
POLITIEKE EN IDEËLE DOELEN (b.v. Wereldwinkel)	22	2%
SOCIAAL CULTUREEL WERK (b.v. buurthuis, hobbyclubs, welzijn)	81	9%
WIJK-, BUURT- EN BEWONERSZAKEN (b.v. buurtcomité, bewonersvereniging)	83	9%
ONDERWIJS EN EDUCATIE (b.v. huiswerkbegeleiding, vormingscentra)	24	3%
BELANGENBEHARTIGING EN EMANCIPATIE (b.v. patiënten, supporters)	32	4%
NATUUR EN MILIEU (b.v. dierenambulance, kringloopwinkels)	35	4%
VERKEER EN VEILIGHEID (b.v. EHBO, 3VO)	13	1%
Onze organisatie past niet in een bovenstaande categorie	123	14%

Vraag 4

Hoeveel beroepskrachten heeft uw organisatie?

Aantal beroepskrachten	Aantal	%
Geen beroepskrachten	650	73%
1 beroepskracht	74	8%
2 tot 4 beroepskrachten	76	9%
5 tot 9 beroepskrachten	24	3%
10 tot 49 beroepskrachten	37	4%
50 of meer beroepskrachten	29	3%

Vraag 5

Hoeveel vrijwilligers heeft uw organisatie?

Aantal vrijwilligers	aantal	%
1 of 2 vrijwilligers	23	3%
3 tot 10 vrijwilligers	246	27%
10 tot 25 vrijwilligers	226	25%
25 tot 50 vrijwilligers	183	20%
50 tot 100 vrijwilligers	103	12%
100 tot 250 vrijwilligers	71	8%
Meer dan 250 vrijwilligers	43	5%

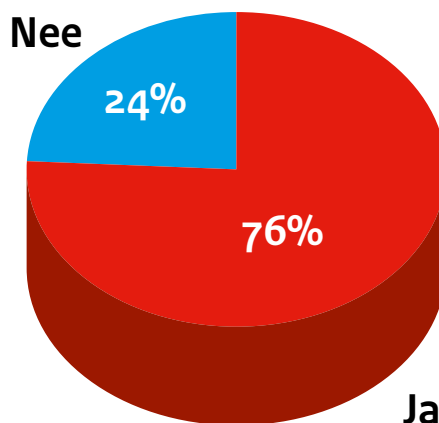
Vergunningen en ontheffingen

De volgende vragen gaan over lokale vergunningen en ontheffingen. De afgelopen jaren zijn veel gemeenten reeds aan de slag gegaan met de administratieve lastenverlichting voor vrijwilligersorganisaties. Ter ondersteuning daarvan heeft de VNG o.a. de model-APV aangepast. Zo zijn er verschillende 'losse' kleine vergunningen gebundeld in één evenementenvergunning en zijn kleine evenementen, zoals buurtfeesten, vergunningvrij gemaakt.

Vraag 6

Maakt uw organisatie gebruik van een vaste accommodatie?

Ja	682	24%
Nee	214	76%

Vraag 7

Welke lokale vergunningen en ontheffingen zijn voor uw organisatie van toepassing op het gebied van accommodatie en vormen een knelpunt?

Gemeentelijke vergunningen en ontheffingen voor accommodaties	Van toepassing				Niet van toepassing
	Hoge kosten	Kost veel tijd	Ingewikkelde aanvraag	Geen knelpunt	
Horeca-exploitatievergunning	13	14	11	68	511
Drank- en Horecavergunning	16	17	18	88	485
Gebruiksvergunning	22	34	25	166	389
Algemene melding van Bestuur i.h.k.v. milieuwetgeving	3	10	15	83	487
Bouwvergunning	16	41	35	48	486
Sloopvergunning	7	6	7	30	546
Uitritvergunning	0	5	4	34	546
Kapvergunning	1	9	5	43	533
Terrasvergunning	4	8	5	31	551
Aanwezigheidsvergunning speelautomaten	1	1	2	13	567

Vraag 8

Welke lokale vergunningen en ontheffingen heeft uw organisatie het afgelopen jaar voor activiteiten aangevraagd en vormen deze een knelpunt?

Lokale vergunningen en ontheffingen voor activiteiten	Van toepassing				Niet van toepassing
	Hoge kosten	Kost veel tijd	Ingewikkelde aanvraag	Geen knelpunt	
Evenementenvergunning	35	67	29	139	536
Melding klein evenement	13	33	22	194	493
Gebruiksvergunning bij evenementen	12	42	19	98	568
Standplaatsvergunning	5	7	4	47	655
Tentebouwvergunning	7	12	12	58	635
Uitstalvergunning	3	4	4	36	666
Ontheffing schenken van zwakalcoholische dranken	9	12	7	67	636
Ontheffing geluidshinder	9	22	14	72	625
Ventvergunning	3	3	2	30	672
Snuffelmarktvergunning	6	9	6	48	649
Wedstrijdvergunning	2	7	2	46	651
Sponsorloopvergunning	4	6	3	41	656
Loterijvergunning/ fancy fair	6	7	5	58	641
Bingokennisgeving	1	5	4	32	665
(Zomer) Kermisvergunning	2	2	2	13	689
Optochtvergunning	6	9	6	40	655
Zondagsrustontheffing	1	1	2	23	677

Hier kunt u aangeven of er eventueel andere vergunningen of ontheffingen van toepassing zijn voor uw activiteiten en of zich hierbij knelpunten voordoen:

.....

.....

.....

Vraag 9

Welke lokale vergunningen en ontheffingen heeft uw organisatie het afgelopen jaar aangevraagd voor promotieactiviteiten en vormen deze een knelpunt?

Lokale vergunningen en ontheffingen voor promotieactiviteiten	Van Toepassing				Niet van toepassing
	Hoge kosten	Kost veel tijd	Ingewikkelde aanvraag	Geen knelpunt	
Reclamevergunning	15	10	12	63	656
Spandoekenvergunning	11	16	14	68	647
Flyervergunning	3	4	6	88	637
Vergunning voor het gebruik van de openbare weg i.v.m gebruik gemeentegrond	13	22	13	88	620
Vergunning voor het gebruik van de openbare weg t.b.v verlichting	4	6	3	31	693
Vergunning voor het plaatsen van voorwerpen op of boven de weg	11	11	13	42	662
Collectevergunning	8	7	3	79	654

Hier kunt u aangeven of er eventueel andere vergunningen of ontheffingen voor uw promotieactiviteiten van toepassing zijn en of zich hierbij knelpunten voordoen:

.....

.....

.....

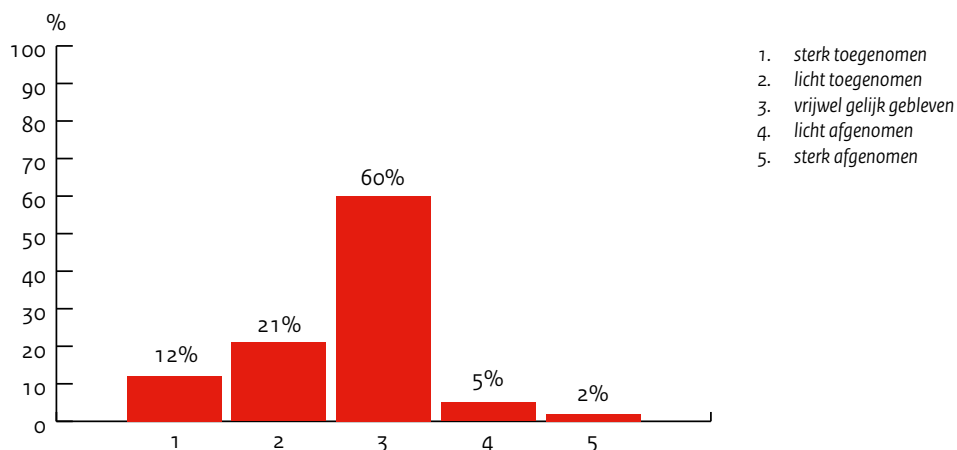
Vraag 10

Kunt u aangeven wat precies het probleem is bij het knelpunt 'ingewikkelde aanvraag' bij vergunningen? (maximaal 3 antwoorden)

Knelpunt 'ingewikkelde vraag'	aantal	%
De aanvraagformulieren zijn erg lang	70	9%
De aanvraagformulieren zijn erg ingewikkeld	74	9%
De aanvraagprocedure is onduidelijk	76	9%
De afhandeling duurt erg lang	113	14%
De afhandeling verloopt onduidelijk	56	7%
Wij weten niet zeker of we alle benodigde vergunningen hebben aangevraagd	89	11%
Dit is geen knelpunt voor ons	431	54%
Anders:	141	18%

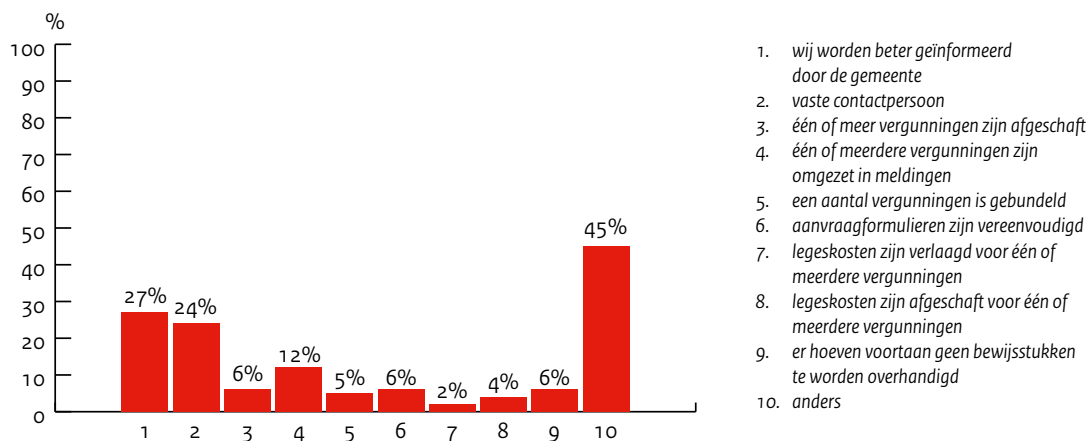
Vraag 11

Heeft uw organisatie de afgelopen vier jaar te maken met een toe- of afname van administratieve lasten op het gebied van vergunningen?

Vraag 12

Kunt u aangeven wat er de afgelopen vier jaar vooral is verbeterd op het gebied van vergunningen? (maximaal 4 antwoorden)

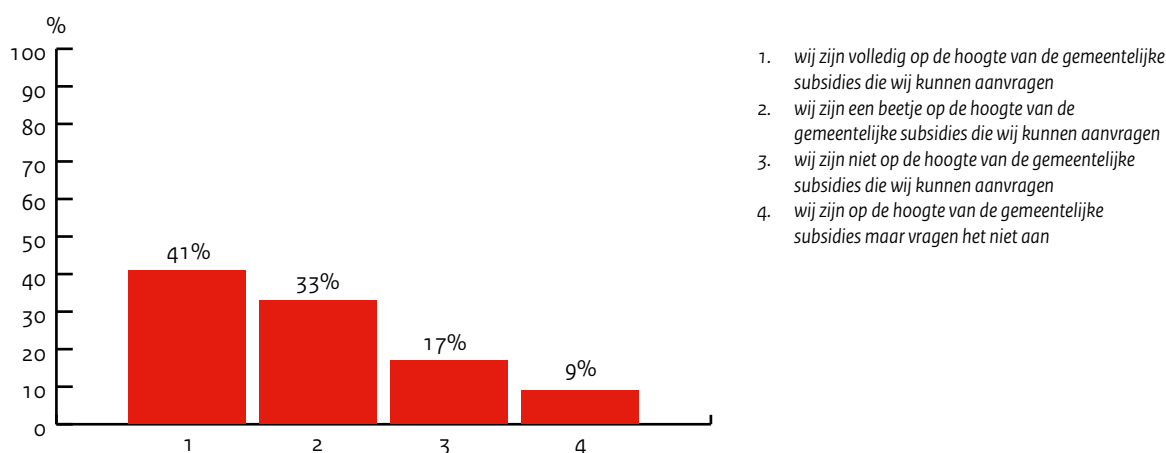

Subsidies

In deze passage worden er enkele vragen over de gemeentelijke subsidie gesteld. De afgelopen jaren zijn veel gemeenten reeds aan de slag gegaan met de administratieve lastenverlichting voor vrijwilligersorganisaties. Ter ondersteuning daarvan heeft de VNG o.a. een model subsidieverordening ontwikkeld. Eén van de uitgangspunten van deze modelverordening is dat gemeenten uit moeten gaan van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Dit betekent dat er meer nadruk komt te liggen op de eigen verantwoordelijkheid van de subsidieontvanger. Bijvoorbeeld door middel van een meldingsplicht in te stellen en de uitgebreide verantwoordingsplicht voor activiteiten met een laag risico te beperken.

Vraag 13

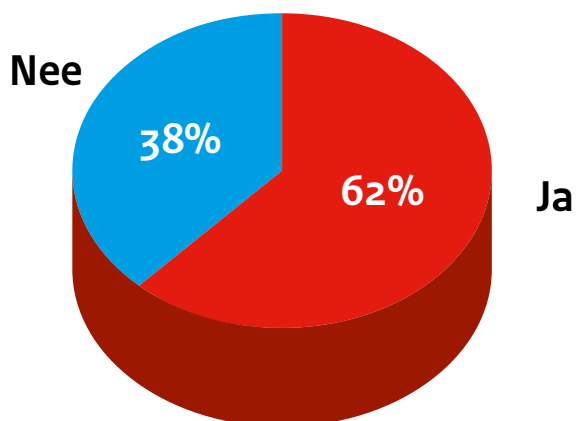
Welke van de onderstaande situaties is voor uw organisatie ten aanzien van subsidies van toepassing?

Vraag 14

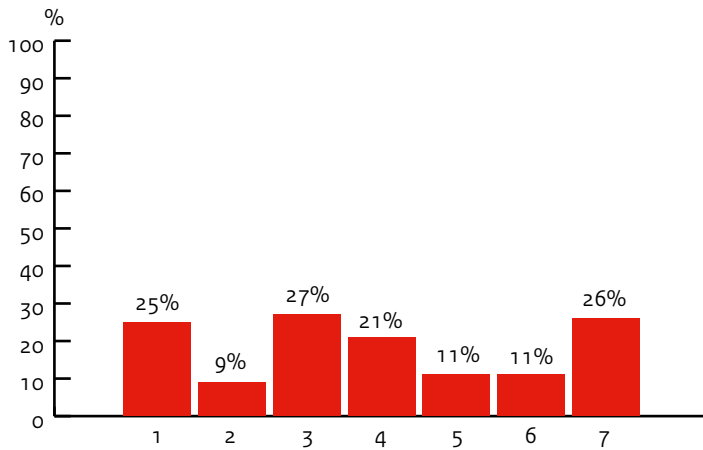
Ontvangt uw organisatie subsidie?

Ja	550	62%
Nee	334	38%

Vraag 15

Welke subsidies ontvangt uw organisatie? (maximaal 3 antwoorden)

1. *budgetsubsidie*
2. *stimuleringssubsidie*
3. *projectsubsidie*
4. *waarderingssubsidie*
5. *instellingsubsidie*
6. *wij weten niet welke subsidie wij ontvangen*
7. *anders*

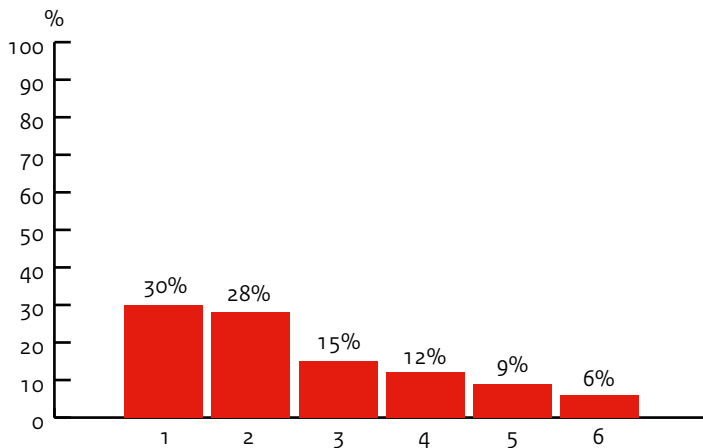
Vraag 16

Hoeveel subsidie heeft uw organisatie het afgelopen jaar ontvangen?

Hoogte van de subsidie	Aantal	%
€ 0,- tot € 500,-	82	15%
€ 500,- tot € 1.000,-	53	10%
€ 1.000,- tot € 2.000,-	69	13%
€ 2.000,- tot € 5.000,-	106	20%
€ 5.000,- tot € 10.000,-	70	13%
€ 10.000,- tot € 20.000,-	57	11%
€ 20.000,- tot € 50.000,-	33	6%
Meer dan € 50.000,-	66	12%

Vraag 17

Kunt u een indicatie geven hoeveel tijd uw organisatie jaarlijks besteedt aan het aanvragen van subsidie?

1. *maximaal 2 uur*
2. *tussen 3 tot 5 uur*
3. *tussen 5 tot 10 uur*
4. *tussen 10 tot 20 uur*
5. *tussen 20 tot 50 uur*
6. *meer dan 50 uur*

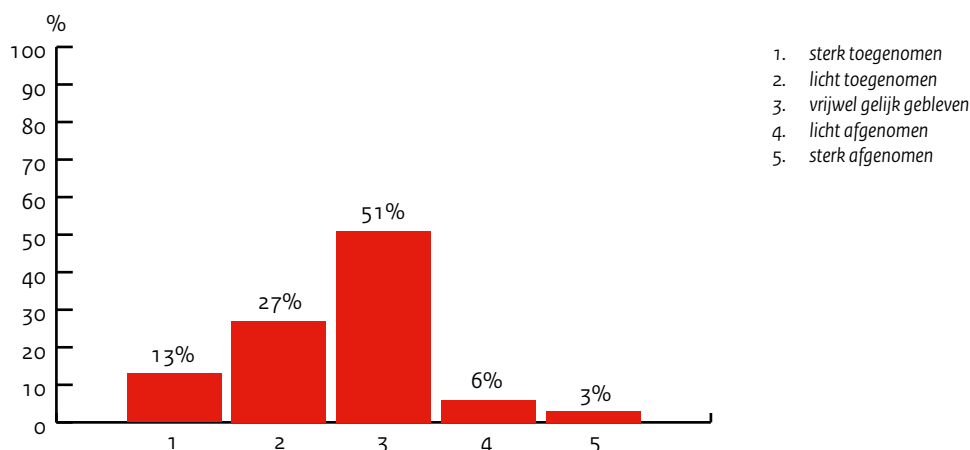
Vraag 18

Kunt u aangeven waar de knelpunten ten aanzien van subsidie uit bestaan?

Knelpunten subsidieaanvraag	Aantal	%
Wij ervaren geen knelpunten	278	52%
De aanvraagformulieren zijn erg lang	47	9%
De aanvraagformulieren zijn erg ingewikkeld	34	6%
De aanvraagprocedure is onduidelijk	58	11%
De kosten die het met zich meebrengt (bijv. instellen rechtspersoon/inschrijving Kamer van Koophandel)	15	3%
De afhandeling duurt erg lang	89	17%
De afhandeling verloopt onduidelijk	64	12%
De verantwoordingsprocedure en bewijslast	83	16%
Anders:	70	13%

Vraag 19

Heeft uw organisatie de afgelopen vier jaar te maken met een toe- of afname van administratieve lasten bij het aanvragen van subsidies?

Vraag 20

Kunt u aangeven wat er de afgelopen vier jaar ten aanzien van subsidies vooral is verbeterd (maximaal 4 antwoorden)?

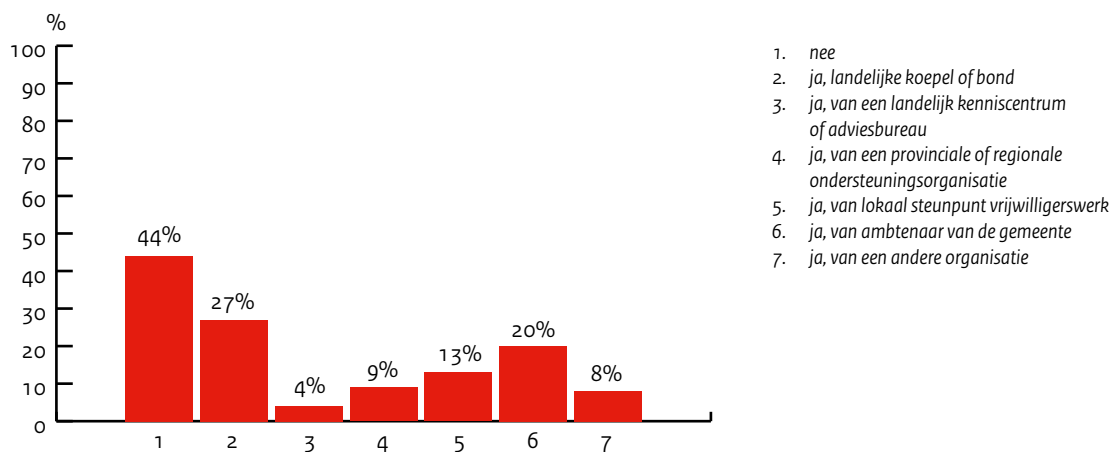
Verbeteringen bij de subsidieaanvragen	Aantal	%
Wij worden beter over de mogelijkheden geïnformeerd	109	23%
Wij hebben voortaan een vast contactpersoon	150	32%
Er zijn meer subsidiemogelijkheden	53	11%
De aanvraagformulieren zijn vereenvoudigd	26	6%
De aanvraagprocedure is vereenvoudigd. Wij hoeven minder bewijsstukken te overhandigen.	42	9%
Wij worden beter op de hoogte gehouden over de afhandeling van de aanvraag	50	11%
De subsidie wordt voor meerdere jaren verstrekt	57	12%
De subsidie wordt bij toekenning ook direct vastgesteld	94	20%
De wijze van verantwoording is vereenvoudigd	44	9%
Anders:	112	24%

Ondersteuning

De volgende vragen gaan over de ondersteuning die uw organisatie krijgt of wenst op het terrein van lokale wet- en regelgeving.

Vraag 21

Krijgt uw organisatie ondersteuning bij het voldoen aan wet- en regelgeving? (maximaal 3 antwoorden)

Vraag 22

Hoe verloopt het contact met de gemeente rondom lokale wet- en regelgeving? (meerdere antwoorden mogelijk)

Contact met gemeente	aantal	%
Wij worden ieder jaar schriftelijk op de hoogte gesteld van mogelijk aan te vragen subsidies	148	17%
Wij worden proactief door de gemeente geïnformeerd over de benodigde vergunningen	41	5%
Wij weten bij wie wij moeten zijn als wij vragen hebben rondom wet- en regelgeving of subsidies	300	35%
Wij zoeken de relevante informatie zelf op via de gemeentelijke website	189	22%
Bij een subsidie- of vergunningaanvraag is de gemeente duidelijk over de eisen	142	17%
Gedurende een aanvraag houdt de gemeente ons goed op de hoogte van de stand van zaken	70	8%
De gemeente houdt er bij het in behandeling nemen van de aanvraag zichtbaar rekening mee dat wij een vrijwilligersorganisatie zijn	81	10%
Wij hebben hierover geen contact met de gemeente	213	25%
Met geen van bovengenoemde opties eens	104	12%

Vraag 23

Hoe tevreden is uw organisatie over het contact met de gemeente ten aanzien van lokale wet- en regelgeving?

Tevredenheid over gemeentelijke contacten	Aantal	%
Zeer tevreden	58	7%
Tevreden	275	32%
Neutraal	324	37%
Ontevreden	71	8%
Zeer ontevreden	22	3%
Geen mening	122	14%

Vraag 24

Heeft uw organisatie op het terrein van lokale wet- en regelgeving behoefte aan (extra) ondersteuning vanuit de gemeente? (maximaal 5 antwoorden)

Behoeft aan extra ondersteuning	Aantal	%
Nee, wij hebben geen behoefte aan (extra) ondersteuning	437	51%
Ja, wij zouden graag meer schriftelijke informatie, zoals nieuwsbrieven, willen ontvangen	157	18%
Ja, wij zouden graag meer informatie op internet kunnen terug vinden	150	17%
Ja, wij zouden graag d.m.v. bijeenkomsten worden geïnformeerd	74	9%
Ja, wij zouden graag d.m.v. workshops geschoold worden	68	8%
Ja, wij zouden graag ondersteuning en advies op maat ontvangen	185	22%
Anders:	45	5%

Vraag 25

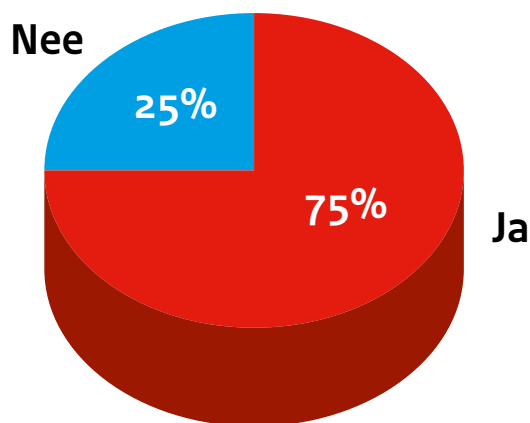
Op welke terreinen zou het beleid en de werkwijze van de gemeente verbeterd kunnen worden voor uw organisatie? (maximaal 3 antwoorden)

Verbeteringen gemeentelijk beleid	Aantal	%
Wij zijn tevreden: er zijn geen verbeteringen nodig	284	34%
Aanvraagprocedure voor subsidies en vergoedingen	242	29%
Wijze van subsidieverantwoording	120	14%
Collectieve vrijwilligersverzekering	62	7%
Vergunningenbeleid	79	9%
Betere afstemming tussen gemeentelijke diensten	134	16%
Vast contactpersoon	181	22%
(Digitaal) Vrijwilligersloket	110	13%
Anders:	86	10%

Vraag 26

Biedt uw gemeente een collectieve vrijwilligersverzekering voor vrijwilligers?

Ja	624	75%
Nee	209	25%

Vraag 27

Hoe waardeert u de volgende onderdelen van de collectieve vrijwilligersverzekering?

	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Slecht	Geen mening	Mij onbekend
De beschikbare informatie	118	249	62	20	67	126
De wijze van aanmelding	156	223	23	11	73	141
De dekking	102	225	38	8	78	174
De afhandeling van vragen	56	131	24	8	145	259
De afhandeling van schade	25	55	13	6	160	361

Vraag 28

Heeft u nog aanvullende opmerkingen, ondersteuningswensen, knelpunten of verbeteringsuggesties die u wilt benoemen?

